

ventedes klar til sejlads efter 4 dage, fandtes aftalen at kunne ophæves.

I stk. 2 og 3 fastlægges retsvirkningerne af, at aftalen hæves.

I stk. 2 slås det for det første fast, at kunden som udgangspunkt har krav på at få tilbagebetalt samtlige beløb, der er betalt i henhold til aftalen.

Som nævnt kan arrangøren ikke få de ydelser, han har erlagt, tiltage. Pakkerejseudvalget foreslog, at der i stedet åbnes mulighed for, at arrangøren kan tilkendes en godtgørelse svarende til den værdi, pakkerejsen eventuelt kan antages at have haft for kunden. Udvalget fandt, at der på grund af de mange forskelligartede forhold, der kan opstå, kun bør åbnes mulighed for, at der kan tilkendes en godtgørelse. Om det skal ske eller ej, må afhænge af en konkret vurdering af den pågældende hævebegrunden- de mangel, pakkerejsens formål og eventuelle forudsætninger. Har pakkerejsen været totalt forfjetlet, vil der ikke tilkomme arrangøren nogen godtgørelse. Der henvises til Pakkerejseudvalgets betænkning, s. 187-188.

Justitsministeriet kan tiltræde dette forslag, og lovforslaget er med redaktionelle ændringer udformet i overensstemmelse hermed.

Med henblik på gennemførelse af direktivets artikel 4, stk. 7, 2. afsnit, foreslås det i stk. 3, at kunden kan kræve, at arrangøren sørger for hjemtransport uden ekstra udgift for kunden. Dette gælder i sagens natur kun, hvis der indgår et transportelement i pakkerejsen, jf. lovforslagets § 2.

Direktivet indeholder ikke regler om ophævelse af aftalen efter pakkerejsens påbegyndelse.

Bestemmelsen svarer med visse ændringer til § 18 i Pakkerejseudvalgets lovudkast.

Til § 21

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at arrangøren som udgangspunkt har en egentlig afhjælpningsret. Arrangøren kan således ved at afhjælpe en mangel afværge, at kunden gør andre mangelsbeføjelser gældende end krav om erstatning, jf. lovforslagets §§ 22 og 23.

Hvad, der skal til for afhjælpe en mangel ved en pakkerejse, vil bero på en konkret vurdering af aftalen og de eventuelle forudsætninger, som kunden har gjort arrangøren bekendt med. Er det f.eks. aftalt, at kunden skal indkvarteres på et bestemt hotel, som viser sig ikke at have plads eller at være lukket, vil det normalt være tilstrækkeligt, at arrangøren sørger for indkvartering på et andet hotel af tilsvarende standard og med omtrent samme beliggenhed. Er der imidlertid tale om, at f.eks. to ægtefæller har

købt en rejse med indkvartering på et bestemt hotel og i forbindelse med aftalens indgåelse har tilkendegivet, at de i anledning af deres sølvbryllup ønsker at bo på netop det hotel, hvor de i sin tid tilbragte deres bryllupsnat, vil manglen ikke kunne afhjælpes, hvis ægteparret ikke kan indkvarteres på det pågældende hotel.

Hvad der kan anses som 'inden rimelig tid', vil afhænge af en konkret vurdering, jf. bemærkningerne til § 19. Ligesom efter den tilsvarende regel i købelovens § 79 kan det skærpe bedømmelsen, at initiativet til afhjælpning efter denne bestemmelse ligger hos arrangøren. Pakkerejseudvalget nævner i betænkningen, s. 184, at fristen ved kortvarige arrangementer som f.eks. teaterure kan være meget kort, mens den ved langvarige rejser til en enkelt fjertliggende destination vil kunne udstrækkes til flere dage.

Direktivet indeholder ikke regler om afhjælpningsret.

Den foreslåede bestemmelse svarer med ændringer af redaktionel karakter til § 19 i Pakkerejseudvalgets lovudkast.

Til § 22

Stk. 1 drejer sig om erstatning for økonomiske tab, som kunden lider på grund af mangler ved pakkerejsen.

Det foreslås, at arrangøren skal være erstatningsansvarlig på samme grundlag som ved ændringer m.v., der kan forudses inden pakkerejsens start, jf. lovforslagets § 17 og bemærkningerne hertil.

Der er ikke henvist til ansvarsfritagelsesgrunden i lovforslagets § 17, stk. 1, nr. 2, idet ændringer i forhold til det aftalte, som skyldes kundens egne forhold, ikke kan betegnes som mangler ved pakkerejsen.

Pakkerejseudvalget foreslog, at der skabes lov hjemmel til, at kunden kan tilkendes et beløb, uanset om der er lidt et økonomisk tab. Udvalget fandt, at der bør åbnes mulighed for, at der kan tilkendes en godtgørelse. Om det skal ske eller ej, må udover karakteren af de ulemper, der er påført kunden, bl.a. afhænge af, om der i forbindelse med manglen eller ulempens opståen er noget alvorligt at bebrejde arrangøren. Der henvises til Pakkerejseudvalgets betænkning, s. 193-194.

Justitsministeriet kan tiltræde dette forslag, og stk. 2 er med redaktionelle ændringer udformet i overensstemmelse hermed.

Er der lidt tab, kan der blive tale om ulempegodtgørelse efter stk. 2 ved siden af tabserstatning efter